

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
В.С. Мошинський
«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА
фахового іспиту для прийому на навчання
за освітньо-професійною програмою підготовки **магістра**
за спеціальністю **205 «Лісове господарство»**

Рівне

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит за спеціальністю 205 «Лісове господарство», проводиться з метою оцінки рівня професійних знань випускників-бакалаврів, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

Фаховий іспит базується на змістових модулях дисциплін:

1. Шкідники та збудники хвороб
2. Лісові культури
3. Основи лісорозведення
4. Лісознавство
5. Лісівництво

2. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

2.1. Організація фахового іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету водного господарства та природокористування.

2.2. Фаховий іспит проводиться в письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки і складається із 45-ти тестових завдань першого рівня складності та 2-ох тестових завдань другого рівня складності, кожне з яких містить п'ять варіантів відповіді.

2.3. Порядок нарахування балів при проходженні тестування за завдання першого рівня складності:

Структура тестового завдання	Умови нарахування (2 бали)
1. Питання а) 100% вірна; б) 0% невірна; в) 0% невірна; г) 0% невірна; д) 0% невірна.	Питання містить лише одну вірну відповідь, при виборі якої нараховується 2 бали. При виборі невірного варіанту відповіді завдання оцінюється в 0 балів.
1. Питання а) 50% вірна; б) 50% вірна; в) 0% невірна; г) 0% невірна; д) 0% невірна;	Питання містить дві правильні відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали. При виборі лише одного варіанту правильної відповіді - нараховується 1 бал.
1. Питання а) 33,33333% вірна; б) 33,33333% вірна; в) 33,33333% вірна; г) 0% невірна; д) 0% невірна.	Питання містить три правильних варіанти відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали. При виборі одного або двох лише правильних варіантів відповідей, відповідь вважається частково вірною і нараховується 0,67 бала за кожен правильний варіант відповіді
1. Питання а) 25% вірна; б) 25% вірна;	Питання містить чотири правильні варіанти відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали.

c) 25% вірна; d) 25% вірна; e) 0% невірна.	При виборі одного, двох або трьох лише правильних варіантів відповідей, відповідь вважається частково вірною і нараховується 0,5 балів за кожен правильний варіант відповіді.
--	---

2.4. Завдання другого рівня складності оцінюються в 5 балів кожне і містять одну правильну відповідь. У разі відсутності розв'язку, але вірно відміченого правильного варіанту відповіді, завдання оцінюється в 2 бали.

2.5. Якщо в завданні вступник відмітив більше варіантів відповідей, ніж передбачено завданням, то завдання оцінюється в 0 балів.

2.6. Час проведення фахового іспиту складає три астрономічні години.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Навчальна дисципліна «Шкідники та збудники хвороб»

Природа і класифікація хвороб декоративних рослин. Основні збудники хвороб декоративних рослин. Розмноження грибів. Хвороби плодів, бульб, цибулин і насіння деревних, кущових і квіткових рослин. Хвороби сходів і сіянців деревних, кущових і квіткових рослин. Хвороби хвої та листя деревних, кущових та квіткових рослин. Некрозні, судинні та ракові хвороби гілок і стовбурів деревних рослин. Введення в лісову ентомологію. Внутрішня будова комах. Розмноження, розвиток і життєві цикли комах. Систематика та класифікація комах. Хвоєгризучі та листогризучі шкідники. Шкідники підземних частин рослин. Шкідники надземної частини молодих насаджень. Стовбурові шкідники.

Навчальна дисципліна «Лісові культури»

Лісові культури, як спеціальна дисципліна лісогосподарської галузі. Плодоношення і насінноношення у лісових деревних рослин та способи їхнього обліку. Лісонасінний контроль і посівна якість лісового насіння. Особливості зберігання лісового насіння. Призначення та організаційно-господарське упорядкування лісових розсадників. Вирощування сіянців. Вирощування саджанців (великомірного садивного матеріалу). Викопування і зберігання садивного матеріалу. Поняття про лісовідновлення та лісорозведення. Лісокультурне районування України. Особливості чистих і змішаних насаджень. Категорії лісокультурних площ та їх характеристика. Суцільні та часткові культури, особливості їх створення. Схеми змішування деревних порід у лісових культурах та їх початкова густина. Обробіток ґрунту під лісові культури. Способи і сезони створення лісових культур. Догляд за ґрунтом у культурах, інвентаризація та доповнення лісових культур. Культури ялини, культури з

участю модрина і ялиці. Культури дуба і бука. Культури швидкоростучих порід. Використання інтродуцентів у лісових культурах. Культури з участю цінних і плодкових деревних рослин.

Навчальна дисципліна «Основи лісорозведення»

Основні положення та принципи лісорозведення. Особливості створення лісових насаджень. Проектування заходів із лісорозведення. Агротехнічні особливості створення та вирощування лісових культур. Агротехніка створення та вирощування лісових насаджень. Особливості створення та вирощування зелених насаджень у містах та населених пунктах. Особливості створення ландшафтних культур. Технічне приймання, інвентаризація та оцінювання якості лісових культур. Організація робіт та охорона праці під час лісорозведення.

Навчальна дисципліна «Лісознавство»

Поняття про лісознавство і лісівництво. Основні поняття про ліс. Морфологія лісового масиву. Компоненти лісового насадження та лісівничо-таксаційні показники деревостану. Диференціація та природне зрідження деревостанів. Екологічні фактори в житті лісу. Ліс і клімат. Ліс і тепло. Ліс і волога. Ліс і світло. Ліс і атмосферне повітря. Ліс і вітер. Ліс і ґрунт. Лісова типологія. Поновлення лісу.

Навчальна дисципліна «Лісівництво»

Вступ до лісівництва. Рубки головного користування та сучасна класифікація способів рубок. Вибіркові рубки. Суцільні рубки. Рівномірно - поступові рубки. Різновидності поступових рубок. Нерівномірно - поступові рубки. Сучасні технології головних рубок та їх лісівницька оцінка. Заходи сприяння природному поновленню лісу. Попереднє, супутнє та наступне поновлення лісу. Очищення місць рубок. Теоретичні основи догляду за лісом. Загальна характеристика рубок догляду за лісом. Рубки догляду в деревостанах різного складу. Технологія та організація рубок догляду за лісом. Традиційні технології і способи рубок догляду. Заходи формування і оздоровлення лісів. Особливості ведення господарства у рекреаційних лісах. Лісові ландшафти, їх класифікація та естетичне і гігієнічне значення. Ландшафтний метод ведення рубок та особливості формування різних типів лісопаркових ландшафтів. Продуктивність лісу та шляхи її підвищення.

4. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Бондар С. Л. Лісове господарство : рекомендаційний покажчик. Чернігів : Наукова бібліотека ЧНТУ, 2016. 99 с. URL:

- <http://library2.stu.cn.ua/Files/downloadcenter/%D0%BB%D0%B5%D1%81%2011.pdf>
2. Бровко М. Ф., Таран Н. Ю., Бровко О. Ф., Войцехівська О. В. Лісовідновлення та лісорозведення: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 96 с.
 3. Гойчук А. Ф., Решетник Л. Л. Лісова фітопатологія у визначеннях, рисунках, схемах. Навчальний посібник. Вид. 3-є, перероб. і доповн. – Житомир: Полісся, 2015. 224 с.
 4. Гордієнко М. І. Лісові культури. Навчальний посібник [Електронний ресурс]. URL: chtyvo.org.ua/authors/Hordiienko_Mykhailo_Ivanovych/Lisovi_kultury.pdf
 5. Григорюк І. П., Яворовський П. П., Серга О.І ., Давидова О. Є. Наукові основи регуляції стійкості деревних і газонних рослин до стресових чинників: монографія. Київ : «Аграр Медіа Груп», 2012. 310 с.
 6. Державне агентство лісових ресурсів України URL: <https://forest.gov.ua/>
 7. Зібцев С. В. та ін. Інтегрована система охорони лісів від пожеж: монографія. Київ : «Наукова Столиця» ФОП Шмидко Т.С., 2020. 350 с.
 8. Коваленко І. М. Лісова екологія з основами лісовідновлення та лісорозведення : підручник [Електронний ресурс]. Суми : ПФ Видавництво “Університетська книга”, 2018. 240 с. URL: <http://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/6518>
 9. Крамарець Г. Г., Крамарець О. М., Крамарець Ю. В. Основи тепличного господарства : навч. посіб. Львів : Панорама, 2017. 152 с.
 10. Краснов В. П., Шелест З. М., Давидова І.В . Фітоекологія. Навчальний посібник. Суми : «Університетська книга», 2012. 416 с.
 11. Лісопатологія з основами моніторингу. Підручник. За ред. кандидата с.-г. наук, доцента В. Б. Левченко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 268 с.
 12. Мельник О. С. Лісознавство з основами лісовідновлення: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2011. 59 с.
 13. Олійник В. С., Вітер Р. М. Лісознавство: курс лекцій. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 264 с.
 14. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Киричок Л. С. Лісівництво : підручник. Київ: Арістей, 2008. 544 с.
 15. Яворовський П. П. [та ін.]. Лісівництво : підручник. К. : Видавничий центр НУБіП України, 2021. 654 с.
 16. Яворовський П. П. та ін. Екологічно орієнтоване лісівництво: навч. посіб. Київ : Наукова столиця, 2019. 460 с.
 17. Яворовський П. П., Сендонін С. Є., Токарева О. В. Рекреаційне лісівництво: підручник. Київ: Наукова столиця, 2019. 299 с.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Фаховий іспит для вступників ступеня магістр на основі ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста), ступеня магістра проводиться у письмовій формі або з використанням комп’ютерної техніки.

Бал фахового іспиту визначається як сума балів, одержаних за вирішення 47-ми тестів. Питання першого рівня складності оцінюються від 0 до 2-ох балів, питання другого рівня складності оцінюються від 0 до 5-ти балів. Детальний опис нарахування балів приведений в розділі 2 цієї програми.

Оцінка за виконання фахового іспиту за шкалою від 100 до 200 балів визначається за формулою:

$$N = n + 100,$$

де n – бал фахового іспиту за 100-бальною шкалою. Фаховий іспит оцінюється з кроком в один бал. Заокруглення до цілого числа здійснюється за математичними правилами. Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання фахового іспиту складає не менше 110 за шкалою від 100 до 200 балів.

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства (протокол № 9 від 25.04.2023 р.)

Завідувач кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

М.О. Клименко

Програма розглянута та схвалена на засіданні приймальної комісії (протокол № 11 від 25 квітня 2023 р.)

Відповідальний секретар приймальної комісії

Р.В. Жомирук